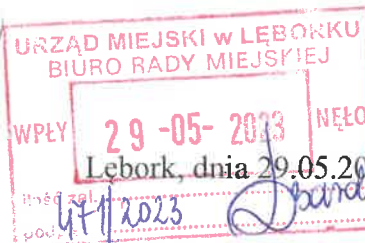

**BURMISTRZ
MIASTA ŁĘBORKA
(12)**

RI.OBS-BRM.0003.739.2023.I

**Pani
Bożena Pobłocka
RADNA
Rady Miejskiej w Łęborku**

W nawiązaniu do Pani *Interpelacji w sprawie pielęgnacji oraz postępowania z drzewami w czasie prowadzonych w mieście remontów, modernizacji i przebudów* z dnia 19.05.2023 r. niniejszym chciałbym złożyć wyjaśnienia dotyczące drzew przy realizacji inwestycji pn. „Budowa ścieżki pieszo-rowerowej od ul. Czołgistów do ul. Komuny Paryskiej w Łęborku”.

Drzewa z ul. Komuny Paryskiej pokazane na załączonych do Interpelacji zdjęciach są przeznaczone do wycinki jako kolidujące z realizowaną drogą rowerową i drogą dla pieszych i rowerów.

Stan odsłonięcia korzeni tych drzew trwa od momentu wykonania robót ziemnych i stwierdzenia faktu niemożności ich pozostawienia w trakcie budowy, aż do ich wycięcia. Takie postępowanie jest wynikiem prób ratowania drzew, które na etapie projektowania przez projektantów skazane są na wycinkę. W niektórych przypadkach można drzewa wskazane przez projektantów do usunięcia obronić, ale tę ocenę realizujemy na etapie samych robótTM ziemnych.

W ten sposób udało się pozostawić kilka drzew uprzednio przeznaczonych do wycinki. Tym samym dajemy szansę na możliwość ich adaptacji do zmienionych warunków w sąsiedztwie drzewa i jego systemu korzeniowego.

W przedsięwzięciach inwestycyjnych drogowych przyjmujemy jako standard opis ochrony drzew w sąsiedztwie prowadzonych robót, który w załączeniu przesyłamy. Pozostanie tylko problem ścisłego nadzorowania i egzekwowania tych zapisów przez kierowników robót i zatrudnionych inspektorów nadzoru.

Z poważaniem

BURMISTRZ MIASTA
Witold Namyszał

Otrzymują:
Adresat
Wyd. RI – a/a
SEM

ZAPISY DO DOKUMENTACJI PROJEKTOWEJ DOT. ZIELENI ISTNIEJĄCEJ I PROJEKTOWANEJ

1. Zabezpieczenie drzew na czas budowy

Prace w pobliżu drzew i samym drzewostanie prowadzić pod ścisłą kontrolą inspektora nadzoru ds. ochrony i pielęgnacji zieleni.

a) zabezpieczenie pni

- na czas trwania budowy, pnie drzew należy zabezpieczyć za pomocą odeskowania; pnie drzew przed odeskowaniem należy owinać matami słomianymi lub trzcinowymi albo rurą PCV;
- odeskowanie powinno uwzględniać kształt pnia i być wykonane w taki sposób, aby deski przylegały możliwie największą powierzchnią do pnia; deski użyte do ochrony pni powinny okrywać pień do podstawy korony i być zamontowane w sposób nieszkodzący drzewom; deski mocować za pomocą odrutowania lub olinowania linami włókiennymi;
- nie stosować gwoździ

b) zabezpieczenie korzeni

- jeżeli zachodzi potrzeba przeprowadzania prac wykopowych w bezpośrednim sąsiedztwie drzew należy zachować szczególną ostrożność, ponieważ systemy korzeniowe dojrzałych drzew są bardzo rozległe, prace w obrębie strefy korzeniowej należy wykonywać ręcznie – ciężki sprzęt powoduje rozległe uszkodzenia korzeni drzew – minimalny obszar robót do ręcznego wykonania wokół drzew należy przyjąć obrys korony drzewa;
 - **prace te należą do robót „zanikających”, dlatego powinny być wykonywane pod stałą kontrolą inspektora nadzoru ds. ochrony i pielęgnacji zieleni;**
 - prace te najlepiej wykonywać w czasie pogody pochmurnej lub deszczowej;
 - odsłonięte korzenie należy jak najszybciej przykryć gruntem, a jeśli to niemożliwe, należy je zabezpieczyć przed przesuszaniem przykrywając matami jutowymi; nie należy ciąć korzeni o średnicy przekroju powyżej 2 cm.
 - do ewentualnego wycinania korzeni należy użyć ostrych narzędzi ręcznych, czysto ucięte korzenie regenerują się szybko i nie ulegają gniciu w takim stopniu, jak korzenie urwane czy wyszarpane;
 - po wycięciu korzeni należy proporcjonalnie zmniejszyć masę asymilacyjną drzewa, redukując koronę; **cięcia w koronie należy wykonać w bardzo ograniczonym zakresie, pod ścisłą kontrolą inspektora nadzoru ds. ochrony i pielęgnacji zieleni!**
 - po zabiegach związanych z wycięciem korzeni, korzenie należy okryć warstwą ziemi żyznej wymieszanej z preparatem mikoryzowym;
 - po wykonaniu zabiegów w obrębie strefy korzeniowej, drzewo należy obficie podlać;
- Na podstawie art. 87a ust. 1 ustawy z dnia 16.04.2004 r. o Ochronie Przyrody (Dz.U. z 2004 r. Nr 92 poz. 880 – tekst jednolity, zm. Dz. U. z 2017 r. poz. 1047)
- „Prace ziemne oraz inne prace wykonywane ręcznie z wykorzystaniem sprzętu mechanicznego lub urządzeń technicznych, wykonywane w obrębie korzeni, pnia lub korony drzewa lub w obrębie korzeni lub pędów krzewu, przeprowadza się w sposób najmniej szkodzący drzewom lub krzewom.”
- w zasięgu koron drzew, powiększonym o 2 m obowiązuje zakaz prowadzenia prac sprzętem ciężkim – prace wykonywać ręcznie!
 - drogi dojazdowe i składowanie materiałów dopuszczalne jest poza zasięgiem korony, w odległości co najmniej 2m na zewnątrz obrysu korony drzewa;

2. Cechy nasion traw

Nasiona traw stosować wyłącznie w postaci gotowych mieszanek, odpowiednich dla trawników parkowych lub specjalistycznych. Mieszanek traw powinna mieć przeznaczenie do zakładania

trawników o użytkowaniu od ekstensywnego do umiarkowanie intensywnego. Powinna się charakteryzować dużą tolerancją na wysokie temperatury i suszę oraz wysoką wytrzymałością na mroz. Po wysianiu mieszanki nasion, trawnik powinien pojawić się w krótkim czasie. Gotowa mieszanka traw powinna mieć oznaczony procentowy skład gatunkowy, klasę, numer normy wg której została wyprodukowana, zdolność kiełkowania. W przypadku powstania wątpliwości, co do jakości przeznaczonej do wysiewu mieszanki nasion, będzie ona podlegała odpowiednim badaniom laboratoryjnym.

3. Projektowane trawniki

Mieszanka nasion powinna spełniać następujące parametry:

- czystość mieszanki co najmniej 90%,
- zawartość nasion chwastów maksymalne 0,5%,
- zawartość wszystkich innych nasion niż trawy maksymalnie 1%,

Skład mieszanki traw:

Gatunki podstawowe:

- życica trwała (do 10%)
- kostrzewa czerwona - rozłogowa (15-30%)
- kostrzewa czerwona - kępowa (15-25 %)
- wiechlina łąkowa (15-20%)

Gatunki uzupełniające:

- kostrzewa trzcinowa (10-25%)
- kostrzewa owcza

W celu otrzymania gęstego trawnika, na 100 m² należy przeznaczyć ok. 4 kg mieszanki nasion, typ nasion – trawnik sportowy.

4. WYTYCZNE DO REALIZACJI

4.1. Trawniki na terenie płaskim

- teren przeznaczony pod trawnik należy oczyścić z gruzu i zanieczyszczeń;
- teren, powinien być obniżony w stosunku do krawężników o ok. 15 cm – jest to miejsce na ziemię urodzajną; należy zwrócić szczególną uwagę, przy wymianie gruntu w obrębie rzutu korony istniejących drzew; dla drzewa przypowierzchniowa warstwa korzeni jest bardzo istotna ze względu na korzenie włósnikowe; jeżeli naruszy się tą strefę stan zdrowotny drzew może ulec pogorszeniu; w obrębie korzeni nie zaleca się wymiany warstwy gleby, aby nie uszkodzić korzeni włósnikowych;
- teren powinien być wyrównany i splantowany;
- nawieźć 15 cm warstwę ziemi urodzajnej;
- ziemia urodzajna powinna być rozścielona równą warstwą i wymieszana z nawozami mineralnymi (dawka 5 kg/100m²);
- siew powinien być dokonany w dni bezwietrzne;
- nasiona najlepiej jest wysiać, gdy gleba jest wilgotna, a temp. wynosi ok. 10°C;
- okres wysiewu – najlepszy okres wiosenny (do połowy maja), jesienny termin siewu (do połowy października);
- do uzyskania równomiernego pokrycia terenu nasionami należy zastosować siewniki do nasion;
- przed siewem nasion trawy, ziemię należy wałować wałem gładkim, a po wysiewie wałem – kolczatką lub zagrabić;
- przykrycie nasion – przez przemieszanie z ziemią grabiami lub wałem kolczatką, lub przykryć ziemią ogrodową z dodatkiem torfu na głębokość 0,5-1cm;

- po wysiewie nasion ziemia powinna być wałowana lekkim wałem w celu ostatecznego wyrównania i stworzenia dobrych warunków dla podsiąkania wody; jeżeli przykrycie nasion nastąpiło przez wałowanie kolczatką, można już nie stosować wału gładkiego;
- stosować gotowe mieszanki traw;
- nasiona traw wysiewać w ilości 4 kg na 100 m².
- odbiorowi ostatecznemu podlega dojrzały trawnik (gęsty, bez tzw. 'łysin', wolny od chwastów, skoszony)

4.2. Trawniki na skarpach

- na istniejących skarpach grunt rodzimy należy splantować i wyrównać;
- na uformowane skarpy nawieźć 15 cm warstwę ziemi urodzajnej;
- ziemia urodzajna powinna być rozścielona równą warstwą i wymieszana z nawozami mineralnymi (dawka 5 kg/100m²);
- siew powinien być dokonany w dni bezwietrzne;
- nasiona najlepiej jest wysiać, gdy gleba jest wilgotna, a temp. wynosi ok. 10°C;
- okres wysiewu – najlepszy okres wiosenny (do połowy maja), jesienny termin siewu (do połowy października);
- przed siewem nasion trawy, ziemię należy wałować wałem gładkim, a po wysiewie wałem – kolczatką lub zagrabić;
- przykrycie nasion – przez przemieszanie z ziemią grabiami lub wałem kolczatką, lub przykryć ziemią ogrodową z dodatkiem torfu; warstwa 0,5-1cm;
- po wysiewie nasion ziemia powinna być wałowana lekkim wałem w celu ostatecznego wyrównania i stworzenia dobrych warunków dla podsiąkania wody; jeżeli przykrycie nasion nastąpiło przez wałowanie kolczatką, można już nie stosować wału gładkiego;
- stosować gotowe mieszanki traw;
- nasiona traw wysiewać w ilości 4 kg na 100 m².

Łębork, dnia 02.06.2023 r.

OŚG-ZM.0003.09.2023

**Pani
Bożena Pobłocka
Radna
Rady Miejskiej w Łęborku**

Odpowiadając na Pani interpelację zgłoszoną podczas obrad LIII Sesji Rady Miejskiej w Łęborku w dniu 19.05.2023 r. informuję j.n.:

- Burmistrz Miasta Łęborka nie prowadził postępowań związanych z uszkodzeniem lub zniszczeniem drzew ani zieleni.
- W ramach procesu inwestycyjnego ochrona zieleni realizowana jest na podstawie opisu ochrony drzew w sąsiedztwie prowadzonych robót. Dodatkowo będzie realizowana na podstawie dokumentu pt.: „Standard ochrony drzew i innych form zieleni w procesie inwestycyjnym”, opracowanego przez Fundację Ekorozwoju oraz Stowarzyszenie Architektury Krajobrazu (dokument w załączeniu).
- W latach 2021-2022 dokonano nasadzeń/wycinek następującej zieleni:

	rok 2021	rok 2022
nasadzenia:		
- drzew	247 sztuk	20 sztuk
- krzewów	801 sztuk	12.417 sztuk
- bylin	1600 sztuk	637 sztuk
- kwiatów	2882 sztuk	7448 sztuk
ubytki:		
- drzew	61 sztuk	29 sztuk
- krzewów	0 sztuk	590 sztuk

Ww. nasadzenia i wycinki dotyczą jedynie terenów, których właścicielem jest Gmina Miasto Łębork (nie uwzględniono terenów prywatnych).

- Drzewa przy ul. Czołgistów, rosnące na terenach Spółdzielni Mieszkaniowej, według naszej wiedzy zostały przycięte na zlecenie tejże Spółdzielni Mieszkaniowej, na wniosek działkowców, których ogródki działkowe przylegają do kępy wierzby białej. W koronie wierzb występował drobny lecz liczny posusz małych gałęzi, które ulegały wyłamywaniu podczas porywistych wiatrów powodując niszczenie nasadzeń czy ogrodzenia ogródków działkowych. W trakcie wykonanych prac na zlecenie Spółdzielni Mieszkaniowej wykonawca przekroczył limit dopuszczony ustawą z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (do 30% korony drzewa), jednakże z uwagi na to, iż są to stosunkowo młode i silne drzewa, które jeszcze w bieżącym roku odbudują swoje korony, nie wszczęto postępowania w sprawie ich uszkodzenia, czy też zniszczenia.
- W ramach akcji „Zielony Łębork – 2022 drzewa i krzewy w 2022 roku” nie zostały jeszcze nasadzone żadne drzewa ani krzewy. Zostanie to wykonane po zatwierdzeniu przez Urząd Miejski w Łęborku miejsc planowanych nasadzeń, głównie na terenie Os. Sportowa.

Z poważaniem

Z up. BURMISTRZA
Jerzy Pernal
ZASTĘPCA BURMISTRZA

Otrzymują:

- Adresat,
- Wydz. OŚG a/a.